

25

tandum verò hic est, mandantem, præcipiente, svadentem, consilientem & consentientem, non statim rei alicujus esse reum. Sed tunc demum in jus vocari potest, cum mandatum, præceptum, persuasio, consilium & consensus in effectum sunt diducta, hunc si non consequitur, nemo quoque potest obligari & immerito Causa Moralis hujus vel illius rei commissæ salutatur. Porrò Causa Moralis respectu mandati pervasionis consensus & consilii eo extendi non debet, si autor scelus quoddam proprio motu & ausu facturus erat, si vel maximè non consulens aut persuadens advenisset, sed requiritur, si persuadens consentiens, consulens, & præcipiens ad Causæ Moralis classem referri debent, ut consilium ac persuasio &c. propinetur tali, qui nunquam deliberatione secum volutavit ejusmodi expedire scelus nefandum, nec unquam animo destinavit expeditionis opus, si enim hoc fit, culpa merito ex imputatur, atque consequitur præmium actione sua condignum, contra si fit mandatum consilium &c. moralem nō exercent Causitatem in ordine ad effectum, qvum ex ipsis non sequitur causis, sed ad effectum saltim se habent concomitanter. 2. Species est, Palpus seu Conniventia, cum quis blandimentis adulatio[n]ibus & nimia benignitate, aliorum actiones turpissimas quasi approbat. Sic Sacerdos Eli, quod filiis suis nimium indulgebat, & eorum vitæ pessimæ non resistebat, miserrimæ gnatorum mortis haud inique Causa Moralis potest appellari. 3. Species est, Recursus, qvum quis vel ante factum autori præbet hospitium, ut quod animo destinavit, tutius perficiat, vel post factum, ne ad luendam trahatur poenam, autorem abscondit v.g. si quis furi furtivisque rebus aperit diversorium, ut illæsus poenam ordinariam subterfugere possit. Huc spectant omnes, qui celant facinorosos iisdemque latibula & asyla præparant. 4. Species est, Participatio facti, ut inde aliquid habeat commodi, veluti si quis de rebus ex furto ablatis aliquid participat, adeoque sub spe hujus participationis rapinam, spolium ac furtum approbat & ratificat, furti Causa Moralis est, tametsi actione Physisca & reali non cooperetur, in genere morum tamen perinde habetur, ac si ipsem effecisset, propterea etiam poena coercetur,

C 2

debita;